

PSALMEN

STUDIEGIDS

“Hoe liefelijk zijn uw woningen, O Here der
heerscharen!” (Ps.84:2)

“מַה יְדִידוֹת מְשֻׁכְּנוֹתֶיךָ יְהוָה תְּבֹאוּץ”
(תהלים פד:ב)

Welkom

Het is een voorrecht voor ons om u namens eTeacherBiblical Online Language Academy van de Universiteit van Jeruzalem een cadeau te geven. We wensen u een spannende reis door de wereld van de Psalmen, begeleid door inzichten uit de Hebreeuwse taal. We zijn er zeker van dat deze studiegids waardevol zal zijn om uw begrip te vergroten en u zullen verheffen als u het boek van de Psalmen leest. We nodigen u en uw vrienden uit om u in te schrijven voor een van onze Bijbelse taalcursussen. (Bijbels Hebreeuws, Modern Hebreeuws, Aramees en Grieks). Bezoek www.eTeacherBiblical.com voor meer informatie. Groet, Anthony R. Meyer, Auteur, Dr. Eli Lizorkin-Eyzenberg, Algemeen redacteur.

Over de auteurs

Anthony R. Meyer is de hoofdauteur van deze serie. Hij is zijn doctoraat in Religious Studies aan het McMaster Universiteit aan het afronden, waarin de nadruk ligt op vroege Judaïsme en Vroeg Christendom. Meeste van zijn werken gaan over Bijbelse talen, de Hebreeuwse Bijbel en de Dode Zeerollen. Hij leeft in Hamilton, Ontario met zijn vrouw en drie kinderen.

Dr. Eli Lizorkin-Eyzenberg is een geleerde in Christelijke en Joodse literatuur. Hij is de redacteur voor de inhoud van deze serie. Hij heeft een doctoraat Oude Culturen van Stellenbosch Universiteit (Zuid Afrika). Hij woont met zijn vrouw en kinderen in Herzliya, Israel.

Opmerking

Deze studiegids heb ik cadeau gekregen van het eTeacherBiblical Online Language Academy van de Universiteit van Jeruzalem. Het is een spannende reis door de wereld van de Psalmen, begeleid door inzichten uit de Hebreeuwse taal. Ik heb het meteen toen ik het ontvangen heb, vertaald, omdat ik denk dat het een mooie studiegids kan zijn om in een kleine groep of alleen het boek der Psalmen te bestuderen.

Psalm 22 is door mij **Ingrid A. Wijngaarde** toegevoegd (ook aan de oorspronkelijke Engelse), omdat ik vind dat die in een Bijbelstudie over de Psalmen niet mag ontbreken.

Inhoud

Psalm 1	3
Psalm 2	4
Psalm 22	5
Psalm 23	6
Psalm 42-43	7
Psalm 51	8
Psalm 73	9
Psalm 84	10
Psalm 90	11
Psalm 97	12
Psalm 103	13
Psalm 107	14
Psalm 145	15
Antwoorden	16-19

“הַאִישׁ אֲשֶׁר־יִ”

1:1 ashre ha-ish > “gezegend is de man” of letterlijk: “de man (is) gezegend...”

- De grondbetekenis van **ashre** “gezegend” komt van het zelfstandig naamwoord “gelukkig.” Het verwijst naar het geluk dat volgt uit een wijze en verstandige levensstijl.
- De mannelijke verwijzing naar “man” geeft een kijk op de patriarchale maatschappij van Israël. Maar de boodschap van Psalm 1 is op iedereen toepasbaar.

“רְשָׁעִים בְּעֵצָה”

1:1 b-atsat reshaim > “de raad der goddelozen”

- Het Hebreeuwse **atsat** “advies” kan ook vertaald worden als “raadsvergadering.”
- Dit vers verwijst naar iemand die wandelt “naar het advies van de goddelozen.”
- Dat “wandelen” geeft uitdrukking aan een soort gewoontegetrouwe verbintenis met de goddelozen, het zoeken naar hun advies en inzichten voor het dagelijks leven.
- De rest van het vers veronderstelt een steeds verder gaande gemeenschap door de woorden “staan op de weg van zondaars” en “zitten op de stoel/troon van spotters”.

Discussievragen

1. Joodse en christelijke traditie stellen dat Psalm 1 en 2 een introductie zijn tot het boek der Psalmen. Waarom denk je?
2. Vergelijk het contrast tussen de rechtvaardige en de goddeloze in deze psalm. Welke kenmerken kom je tegen?
3. Merk de drie handelingen op – wandelen, staan en zitten. Hoe kenmerken deze de man die niet gezegend is?
4. Het Hebreeuwse **yā·šab** “zitten” heeft als basis dezelfde stam als het woord “sabbat”. Welke implicatie kunnen we hieruit halen?
5. Waarom is de levensverwachting van de rechtvaardige uitgebreider beschreven dat de vluchtigheid van de goddeloze?
6. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“מְשִׁיחוֹ-יְעַל יְהוָה-עַל”

2:2 Al yhwah w-al meshicho > “tegen de HERE en tegen Zijn gezalfde”

- Hier wordt de verbondsnaam van de God van Israël gebruikt (YHWH). Dit brengt de verbondsbeloofte in herinnering dat Israëls Koning over de “koningen der aarde” zal heersen.
- De “gezalfde” in Oude Testament verwijst special in deze context, naar de “koning over Sion”.

“יִלְדְּתִיךָ הַיּוֹם אֲנִי אֶתָּה בְּנִי”

2:7 Beni attah ani h-yom yelidtica > “Mijn zoon zijt gij; Ik heb u heden verwekt”

- In het oude nabije Oosten, was het zoonschap synoniem met koningschap (2 Sam. 7:14).
- Niet alleen Israëls koning, maar ook Israël als volk werd Gods zoon genoemd (Ex. 4:22).

Discussievragen

1. Deze psalm begint met een retorische vraag. Welke andere retorische patronen zijn duidelijk te herkennen?
2. Waarom verwisseld de schrijver de derde persoonsvorm voor de eerste persoonsvorm in vers 3?
3. Identificeer de regels in de psalm die handelen over 1) verteller, 2) natiën, 3) Israëls koning, en 4) God zelf.
4. Hoe is Psalm 2 verbonden met Psalm 1?
5. Vergelijk met Jesaja 52:7. Hoe houdt het goede nieuws over de regering van Israëls God verband met deze psalm?
6. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי”

22:2 al'i al'i l'me ozbth'ni > “Mijn El, mijn El, waarom hebt gij mij verlaten?”

- El is de algemene naam voor “God”. Het betekent “de Sterke”. Het is de verkorte vorm van Eloah (Elohim is meervoud: goden).
- El wordt in de Bijbel gekoppeld aan een bijvoeglijk naamwoord – hier bezittelijk voornaamwoord “mijn” - dat uitdrukking geeft aan een uniek kenmerk van God. (vergelijk Gen.17:1 – de God, die voorziet; Joz.22:2 – El Elohim: God der goden).
- Het woord ozbth'ni “sabachtani” komt nog maar één keer voor in het Oude Testament: in Deut.28:20, waar het Gods vloek beschrijft over hen, die door het doen van slechte daden God verlaten hebben.

“וְאַתָּה קְדוֹשׁ”

22:4 u'athe qdush > “Nochtans zijt Gij de Heilige”

- In de Hebreeuwse tekst staat: u - “En” u bent de heilige”. Dit geeft geen suggestie van een tegenstelling.
- David beschrijft in deze psalm de zielenstrijd van een onrechtvaardig ter dood veroordeelde. Iemand die letterlijk alles is afgenomen, zelfs zijn menswaardigheid. En toch gaat bijna 2/3 van de psalm over dankzegging, lofprijzing, hoop en vertrouwen.

Discussievragen

1. Welk begrip wil de psalmist overbrengen met het gebruik van het woord “al” tezamen met het bezittelijk voornaamwoord “i”?
2. Wat zou de oorzaak kunnen zijn voor het gevoel van verlatenheid van de psalmist? Of zou deze psalm een profetie kunnen zijn? Waarom wel, waarom niet?
3. Hoe is “En” u bent de Heilige een krachtigere erkenning van een situatie die menselijkerwijs niet te veranderen is? Welke cadans ziet u ten aanzien van jammeren en loven in deze psalm?
4. Wat betekent het voor u dat deze psalm bijna letterlijk weergeeft wat er bij het kruis van Christus gebeurde: wat de omstanders deden en zeiden, wat Jezus zei? (vv. 2,8,9,15-19).
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“שָׁמוּ לְמַעַן”

23:3 L-ma'an shemo > “om zijn naams wil”

- Psalm 106:8 gebruikt dezelfde uitdrukking in de context van de verlossing uit Egypte.
- De reden voor de verlossing van Israël vindt zijn basis in dit idee.

“צִלְמֹת בְּגִיא”

23:4 B-gey tsalmaveth > “in een dal van diepe duisternis”

- **Tsalmaveth** is een samengesteld zelfstandig naamwoord, bestaande uit maveth “dood” + tsal “schaduw”.
De uitdrukking geeft het basisidee van totale duisternis en ondoordringbare somberheid.
- De tegenstand (of het kwaad) dat door dit woord wordt gesymboliseerd, wordt als irrelevant en onmachtig beschouwd vergeleken met Israëls God, die tsalmaveth naar Zijn hand kan zetten (Amos 5:8; Jer. 13:3; Ps. 44:20).

Discussievragen

1. Is er een historische en sociale setting te ontdekken voor deze psalm? Aan welke andere gebeurtenis elders in de Bijbel kun je het het best koppelen?
2. Hoe zijn de twee thema's van bescherming (vv. 1-4) en voorziening (vv. 5-6) aan elkaar gerelateerd?
3. Hoe staan de twee symbolen van stok en staf tegenover het beangstigend beeld van de tsalmaveth (ondoordringbare somberheid)?
4. Vergelijk deze psalm met andere metaforen van herder-en-kudde (Ps. 95:7, 100:3; Jes. 40:11; Eze. 34:11-16).
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“תַּעֲרֹג נַפְשִׁי”

42:3 Nafshi ta’arog > “Mijn ziel dorst...”

- In het Hebreeuws kan **nefesh** “ziel” ook betekenen: keel, nek, leven, adem, levend wezen, persoonlijkheid, of ziel (als het centrum van emoties en waarneming).

“לְאֵלֹהִים הוֹתִילִי”

42:5 Hochili lelohim > “Hoop in God”

- In dit vers is de vorm van het woord “hoop” een gebod, een opdracht.
- De psalmist is betrokken bij een speciale, scherpe en interpersoonlijke dialoog met zijn eigen ziel, en geeft het de opdracht om op en in God te hopen.

Discussievragen

1. Welk verwijzing wordt gegeven die zou kunnen helpen om de context van Psalm 42-43 te vinden? (voorbeeld: “Huis van God” of “Heilige berg”)
2. In v. 4, wordt ons hints gegeven van een feestprocessie als de psalmist terugdenkt aan zijn ervaring in het verleden. Wat mist hij? Waar verlangt hij naar?
3. Welke sleutelbegrippen worden gebruikt om de gemoedstoestand van de psalmist weer te geven?
4. Beschrijf de spanning tussen de situatie waarin de psalmist zich bevindt en zijn vertrouwen in God.
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“שָׁבַע בַּת-אֵל בָּא”

51:2 Ba el bat-sheva > “Hij tot Bathseba was gekomen”

- Het opschrift gebruikt het woord (“gaan/binnenkomen”) om zowel de handelingen van Nathan en David te beschrijven. (Een opschrift is een verklaring boven de psalm die geen onderdeel uitmaakte van het origineel. Het is bedoeld om de context van de psalm weer te geven).
- De uitdrukking “Hij tot Bathseba was gekomen” is kennelijk een eufemisme voor seksuele gemeenschap.

“אֱלֹהִים לִי בְרָא טָהוֹר לֵב”

51:12 Lev tahor bera li elohim > “Schepp mij een rein hart, O God”

- Het werkwoord **bera** “scheppen” wordt alleen gebruikt met God als het onderwerp (Gen 1:1; Jes 40:28, 65:17; Jer 31:22).
- **Tahor** is hetzelfde woord dat gebruikt wordt om onderscheid te maken tussen reine en onreine dieren in de verwijzing van wat acceptabel is voor God.

Discussievragen

1. Psalm 51 is een van de zeven boetepsalmen (6, 32, 38, 51, 102, 130, en 143). Deze geven uitdrukking aan diepe spijt over zonden en schuld. Lees deze psalmen als groep en vergelijk overeenkomstige uitdrukkingen.
2. Het opschrift van Psalm 51 verwijst naar de gebeurtenis van Davids affaire met Bathseba. Hoe zou u Psalm 51 verklaren als het opschrift weggelaten was?
3. Merk op dat het offer van een “gebroken geest” en offers van “stieren” aan het eind staan. Zou het kunnen dat deze laatste regels veronderstellen dat er een meer algemene (nationale) toepassing van deze psalm mogelijk is, dan een puur persoonlijke? Wat is het verschil als dat zo zou zijn, als er al een verschil is?
4. Beschrijf de spanning tussen de innerlijke tegenover de uiterlijke uitdrukking van de geestesgesteldheid van de psalmist.
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“בְּהוֹלָלִים קִנְיַתִּי”

73:3 Kinneti b-hollim > “Ik was afgunstig op de hoogmoedigen”

- De reden van **kinah** “afgunst” is de schending van iemands rechten (echt of vermeend).
 - Positieve en negatieve associaties zijn van toepassing.
-

“בְּגַדְתִּי”

73:15 Begadti > “...ware ik afvallig geweest”

- Het woord “afvallig” (or “verraderlijk handelen”) is nauw verwant aan het zelfstandig naamwoord “kleed of met een mantel bedekt”.
 - Het werkwoord is een verlengde van boosaardig “bedekte” dingen (dat is, een dolk of kwade bedoelingen).
-

Discussievragen

1. Hoe scheidt de ervaring van de psalmist een achtergrond voor de theologische bekentenissen aan het begin en het eind Psalm 73?
2. Wat zijn de ongelijkheden die beschreven zijn in Psalm 73?
3. De psalmist spreekt over verraad door God. Hoe ziet u de relatie met de wijsheid traditie (boek Job)? Wat verandert de situatie voor de psalmist?
4. Waarom is het zo belangrijk voor de psalmist? Denk aan de persoonlijke en nationale context. (Ps. 73.15)
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“מִשְׁכָּנוֹתַיִךְ”

84:1 Mishkanotecha > “uw woningen”

- Het zelfstandig naamwoord **mishkan** is ook het woord voor “tabernakel.”
- Het meervoud verwijst naar de vele kamers in de tempel (Ps. 43:3; 46:5; 132:5, 7). Het kan ook verwijzen naar het geloof dat Gods aanwezigheid “overall” is.

“בְּלִבָּבָם מְסִלּוֹת”

84:5 Mesillot bilvavam > “in wier hart de gebaande wegen/pelgrimswegen zijn”

- De **mesillot** “wegen” kunnen slaan op de weg die naar Jerusalem leidt (pelgrimage).
- Tegelijkertijd kan de uitdrukking **bilvavam** “in/op hun hart,” het accent leggen op “wegen” als een metafoor (dat is, uitdrukking geven aan de devotie van een pelgrim op de “wegen” van God).

Discussievragen

1. Waarom gebruikt de psalmist het beeld van een mus in de tempel? Wat wordt daarmee geïllustreerd?
2. Wat is het idee van een pelgrimage? Hoe is de sterkte van een man (vs.5a) verbonden met “het hart toeleggen op een pelgrimstocht”?
3. Wat betekent het te gaan van kracht tot kracht (Jes. 40:31), en waarom is Sion hier het uiteindelijke doel? (vs. 7)
4. In welke hoedanigheid is God een zonne en een schild? (vs.11). Welke andere thema’s in het Boek van de Psalmen zijn verbonden met zonne en schild?
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“דָּכָא”

90:3 Daka > “stof”

- De stam van **daka** betekent “verkruid, vermalen”.
- Het idee is om de eindigheid van het menselijk bestaan te beschrijven.

“בְּאַפְּךָ כָּלִינוּ”

90:7 Chalinu v-apecha > “wij vergaan door uw toorn”

- Het werkwoord **chalinu** betekent “volbracht, geëindigd.”
- **Apecha** “uw toorn” betekent letterlijk “uw neus/gezicht.”

Discussievragen

1. Welke kenmerken onderscheiden deze psalm van andere?
2. Bespreek het contrast tussen menselijke sterfelijkheid en de eeuwige natuur van God. (vs. 2-6) Welke zinnen benadrukken dit verschil?
3. Vat het idee van Gods toorn samen en bespreek het (vs. 7-11).
4. Wat is het antwoord van het eigen hart van de psalmist (vs. 12-17) op zijn eerdere verklaring?
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“וַעֲרַף לַעֲנָן”

97:2 Anan va-arafel > “wolken en donkerheid”

- Dit is een beschrijving van theofanie (Gods zichtbare verschijning).
- Het komt ook voor in Ex. 19:18, 20:21; Dt. 4:11, 5:22; 2Sam. 22:10; Ps. 18:10, 50:1-3.

“יְהוּדָה בְּנוֹת”

97:8 Benot yehuda > “dochteren van Juda”

- Vanwege het parallelisme met Sion, vertalen velen **benot** met “steden/dorpen”, hoewel het letterlijk “dochteren” betekent. Een vergelijkbare Nederlandse uitdrukking zou zijn: “dochter- of zustersteden”.
- Psalm 97 is deel van een cluster van “troningspsalmen (47, 93, 96-99). Koninklijke taal beschrijft Gods universele heerschappij als Koning en rechtvaardigde Rechter.

Discussievragen

1. Elke “troningspsalm” geeft een andere nuance aan het thema van koningschap. Welk grote thema komt naar voren in de Psalmen 47, 93 en 96-99?
2. Wat is het hoofdthema in deze psalm? Welke woorden gebruikt de psalmist om het idee van Gods heerschappij te beschrijven?
3. Welk beeld geeft de psalmist om God als heerser over alle andere “goden” weer te geven?
4. Psalm 97 eindigt met een beschrijving van de rechtvaardigen en roept op om zich te verheugen. Hoe contrasteert de rechtvaardige (v. 11) met de vijand (v. 3)?
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“יְהוָה אֶת נַפְשִׁי בְּרָכִי”

103:1 Berachi nafshi et yhwah > “Loof mijn ziel, de Here”

- In een figuratieve zin, gebiedt de psalmist zijn ziel Adonai te loven.
- De zin **berachi nafshi** (Loof mijn ziel,...) wordt gebruikt in vele hedendaagse joodse en christelijke liturgieën.

“הַסְלַחְתָּ”

103:3 Ha-soleach > “Die ... vergeeft”

- De Hebreeuwse stam **slh** “vergeving” kan terug getraceerd worden op reinigingsceremonies met water.

Discussievragen

1. Wat beschrijft de serie vergelijkingen in vs. 11-13?
2. Wat is de betekenis van God die er rekening mee houdt dat mensen “stof” zijn?
3. Hoe zou deze psalm functioneren op het persoonlijk als het gemeenschappelijk vlak? Welk verschil maakt het, als het ook wat uitmaakt?
4. Hoe is Ps. 103:7-8 te vergelijken met Ex. 34:6; Num. 14:18; Neh. 9:17; Jona 4:2?
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“יְהוָה גִּאֲוָלִי”

107:2 Ge'uley yhwh > “de verlost des HEREN”

- De term ge'ul betekent ook “verlossen of losprijs” in een politieke of juridische zin.
- Ge'ul houdt ook verband van het Israëliisch familierecht, in de betekenis van “iets terugkopen” en terugbrengen naar de oorspronkelijke eigenaar.

“תִּתְּבַלֵּעַ חֲכֻמָּתָם כָּל”

107:27 Kol hochmatam titbala > “al hun wijsheid werd verslonden”

- Het Hebreeuwse woord hochma heft een bredere betekenis dan het Nederlandse “wijsheid”.
- Het kan ook betekenen “vaardigheid, vakmanschap, expertise, ervaring” (cf. Ex. 31:1-7).
- Hier wordt de “vaardigheid” van de schipper “verslonden” (dat is, irrelevant beschouwd) bij het navigeren door de stormgolven.

Discussievragen

1. De psalmist refereert naar vier crisissituaties (vv. 4-5, 10-12, 17-18, en 23-27). Wat is kenmerkend voor elke situatie en hoe worden ze opgelost?
2. Het is duidelijk dat de psalmist gelooft dat God de vier crisissituaties oplost. Is het mogelijk te ontdekken of de psalmist wel of niet suggereert dat God de crises veroorzaakt? (Vergelijk v. 25 met v. 29 en v. 33 met v. 35.)
3. Wat zal de historische en sociale setting voor deze psalm kunnen zijn?
4. In relatie tot vraag 1 is er een herhalend patroon te onderscheiden - crisis wordt gevolgd door redding. Als de psalmist een ander crisisverhaal zou toevoegen aan Ps. 107, welke onderdelen van het verhaal zouden we verwachten en welke onderdelen zouden de tweede keer niet aanwezig zijn?
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

“אַשִׁיחָה”

145:5 Asicha > “I will meditate/converse”

- The root **sich** can also mean “loud, enthusiastic, emotionally laden speech”.
- In other contexts, **sich** carries a less robust meaning, such as “mediate, converse, speak or say”.

“יַבִּיעוּ”

145:7 Yabi'u > “zij zullen ... verkondigen” (KJV: uitbundig uiten)

- De stam **n-b-ʿ** betekent ook “uitspuiten, stromen of fermenteren” (vergelijk Spreu. 18:4, Ps. 19:3).
- In letterlijke zin ontstaat het beeld van een ontspringende, spuitende stroom. In figuurlijke zin verwijst het naar een toespraak of lofprijzing die “losbarst.”
- Ps. 145 is een acrostichon (naamdicht of lettervers). Elke regel begint met een volgende letter van het Hebreeuws alfabet. Andere letterverzen zijn Ps. 9-10, 25, 34, 37, 111, 112, en de meest uitgebreide Ps. 119, waar elk couplet begint met een letter van het alfabet, en Klaagl. 1-4.

Discussievragen

1. Wat denk je dat de reden is voor de acrostische dichtvorm? Wat zegt dat over de Bijbelse literatuur?
2. Zoals hierboven duidelijk uit de Hebreeuwse woorden blijkt, zijn de woorden voor lofprijzing en dankzegging verschillend. Hoeveel verschillende uitdrukkingen voor lofprijzing gebruikt de psalmist?
3. Merk op dat Ps. 145:8 een citaat is van Ex. 34:6. In de bestudering van Ps. 103, hebben we ook een citaat gezien van Ex. 34:6. Vergelijk de verschillende manieren waarop Ex. 34:6 is gebruikt in Ps. 145:8 en in Ps. 103:7-8.
4. Lees nogmaals de hele psalm. Welk groot thema komt hier naar voren? Waar gaat deze psalm over?
5. Waar in de Schrift komen we deze gedachten nog meer tegen?

Psalm 1

- (1) De thema's in Psalm 1 en 2 gaan over wijsheid en Gods Koningschap. Door deze aan het begin te plaatsen, wordt de lezer opmerkzaam gemaakt op hun belang voor de hele psalm.
- (2) De rechtvaardigen: gelukkig als een uitbundig vruchtdragende boom. De goddelozen: ongelukkig, kaf, kort leven.
- (3) Dit is een waarschuwing tegen te nauwe banden aangaan met de goddelozen. Als iemand op dat pad, zal hij uiteindelijk bij de goddelozen op schoot "zitten".
- (4) Het aantal woorden dat gebruikt wordt om de rechtvaardigen en de goddelozen te beschrijven is ook een beeld van de inhoud.
Hoe een auteur betekenis tot uitdrukking brengt, is belangrijk, niet simpelweg wat de auteur bedoelt.
- (5) Ps. 19; 32; 34; 40:8; 49; 119; Jer. 17:7-8; Pred. 2:12-15; 20-22.

Psalm 2

- (1) In de overgang van de verzen 9 en 10, projecteert de auteur de betekenis van de verzen 1-9 op de verzen 10-11.
- (2) Door de woorden in de mond van de vijand te plaatsen (eerste persoon), de ontvouwt de psalmist het karakter van de vijand.
- (3) De laatste zin van Ps. 2 weerkaatst het thema van wijsheid dat voor het voetlicht is gebracht in Ps. 1. Ook, in Ps. 2:10, worden de koningen geadviseerd wijs te zijn.
- (4) Gods bestuur in Jes.52:7 betekent dat Israël hersteld is uit ballingschap. Dit betekent dat lijden en onderdrukking voorbij zijn. Dezelfde situatie kan terugvinden in Ps. 2.
- (5) Ps. 89:26-27; 2 Sam. 7:14; Hand. 4:25-26; 13:33.

Psalm 22

- (1) De uitroep Al'i, Al'i (Eli) - Mijn God, mijn God, geeft blijk van een nauwe, persoonlijke en emotionele relatie tussen de psalmist en zijn God.
- (2) David werd vaak in het nauw gedreven, van haard en huis verlaten, in ballingschap, hij heeft honger geleden, is door vrienden verraden, terwijl hij tot koning was gezalfd.
Christenen zien in deze psalm een profetie van de kruisdood van Jezus Christus – gezien het feit dat bijna alle woorden bij het kruis waar geworden zijn. Joden zien in deze psalm een profetie naar de situatie van koningin Esther en Haman; of van de lijdensgeschiedenis van het joodse volk als geheel.
- (3) "Maar of Nochtans" impliceert een tegenstelling, terwijl de psalmist juist wil benadrukken dat in God zijn enige sterkte lag en dat ofschoon het leek dat God hem verlaten had hij alleen op Hem kon vertrouwen.
Verzen 2-3: klagen; vv. 4-6: loven; vv. 7-9: klagen; vv.10-12: loven; vv. 13-19: klagen; vv.20-32: loven.
- (4) Deze psalm een Messiaanse psalm – profetisch voor Jezus Christus en Zijn verlossing voor onze zonden door Zijn dood aan het kruis.
- (5) Persoonlijke, emotionele relatie: Ex.15:2; Ps.18:3; 63:2; 102:25; 140:7; Messiaans: Ps.89:27; vergelijk Jes.53; Dan.8:9-11;9:25,26 met Mat.27:26-50; Ps.34:21 met Joh.19:32,33,36.

Psalm 23

- (1) Dit lijkt op een lied over vertrouwen en verlossing, misschien wel een beeld van een militair treffen.
- (2) De thema's van bescherming en voorziening zijn van toepassing. De auteur heeft beide nodig; wij mensen hebben beide nodig.
- (3) De stok werd als wapen gebruikt tegen wilde dieren. De staf werd gebruikt voor steun, in het algemeen, of om schapen die driegden af te dwalen terug te leiden naar de kudde. Beiden geven een vorm van steun en troost.
- (4) – Vergelijk –
- (5) Deut. 2:7; Jer. 2:6; Ps. 7:5; 22; 71:11; 78:19; Neh. 9:21

Psalm 42-43

- (1) Het "Huis van God" verwijst naar de Tempel. De "heilige berg" verwijst naar Sion/Jeruzalem. "Dichte drom"(processie) zou kunne verwijzen naar een van de drie grote feesten of pelgrimages (Deut. 16).
- (2) De psalmist verlangt naar de "levende God." Hij schrijft vanuit een positie op afstand, mogelijk in ballingschap of verbanning. In het verleden heeft hij de menigte in processie geleid naar de tempel. Maar nu is hij te midden van goddelozen die hem verdrukken.
- (3) Merk de zinnen op: "mijn tranen zijn mij tot spijs" (v. 3), "mijn ziel buigt zich neder in mij" (v. 6).
- (4) De psalmist bevindt zich in een situatie van lijden, dorst en vervreemding. Hij gelooft echter dat God hem zal herstellen in zijn vorige positie. Het vers: "hoop op God; want ik zal Hem nog loven, mijn Verlosser en mijn God!" (v. 42:6, 12, en 43:5) worden drie keer tussengevoegd in een groter dialoog tussen de psalmist en God. Merk de structuur van deze psalm op: klagen, refrein, klagen refrein, gebed en refrein.
- (5) Voor de groep achter deze Psalm, zie 2 Kron. 20:19. Zie ook Deut. 16; Ps. 27:4-6; 79:10; 84:1-2.

Psalm 51

- (1) – Vergelijk –
- (2) Dit zou kunnen worden begrepen als een psalm over persoonlijke schuldbelijdenis.
- (3) De zin "De offeranden Gods zijn een verbroken geest" (v. 19) presenteren het idee van een dierenoffer dat een "geestelijke" toepassing krijgt. Dit is een persoonlijke toepassing omdat er geen noodzaak voor een tempel is. Verzen 20-21, echter, doen verzoeken in gebrokenheid: "Doe wel aan Sion" "bouw de muren" "stieren op uw altaar offeren". Deze eindzinnen hebben een nationale betekenis. De wisseling van persoonlijk naar nationale toepassing suggereert dat nationale succes afhangt van persoonlijke gehoorzaamheid en verantwoordelijkheid.
- (4) Merk de kern van de metafoor van schoonwassen, of aan het einde, de offers van stieren en de herbouw van muren.
- (5) Lev. 14:2-9, 48-53; Num. 19:6, 18; 2 Sam. 12:1-15; Ezra 9:6-15; Neh. 1:4-11.

Psalm 73

- (1) De psalmist opent met de bevestiging dat "God goed is voor hen die rein van hart zijn." Dan beschrijft hij de ervaring waarin hij grote ongelijkheid waarneemt. Dit doet hem de vraag stellen: Hoe kan God goed zijn als de rechtvaardige lijdt en het de goddeloze welgaat? In de verzen 18-20, neemt de psalmist de waarde aard der dingen waar, welke zijn oorspronkelijke bevestiging ondersteunt.
- (2) De hoogmoedigen en goddelozen zijn gezond, zonder pijn, dik, ontvangen eer en lof van mensen, etc.
- (3) Deze psalm en Job delen beide de observatie dat, soms de wereld om hen heen niet moreel juist is. Soms lijden goede mensen en gaat het slechte mensen goed. Dezelfde vraag wordt in de Psalmen en in Job gesteld: Hoe kan een goede God toestaan dat oprechte mensen lijden? De fysieke situatie van de psalmist verandert niet. Zijn kijk op de zaak, echter, wordt teruggeleid naar Gods controle over alles.
- (4) De nieuwe kijk op de zaak van de psalmist komt op een kritisch moment. Vroeger dacht hij dat zijn gehoorzaamheid en inspanningen nutteloos waren (v. 13-14). Deze vervormde kijk op de dingen zou spoedig vergiftigend werken voor zijn geloof en zijn geloofsgemeenschap.
- (5) Ps. 1; 37; 49; het boek Job.

Psalm 84

- (1) Het beeld van de mus in de tempel wijst naar zorg voor de meest kwetsbare en teer wezens.
- (2) Een reis of pelgrimage vertegenwoordigt de loyaliteit van de gelovige. Het vertegenwoordigt vertrouwen en de vastbeslotenheid om toezeggingen die niet altijd gemakkelijk zijn na te komen.
- (3) Van "kracht tot kracht" is een uitdrukking die de nood erkent voor vernieuwing van kracht, die God geeft, speciaal aan hen die moe geworden zijn. Sion is kennelijk het einddoel, want het is de heilig stad waar Gods tegenwoordigheid het meest tastbaar is.
- (4) De zin "de Here God is zoon en schild .." is een veel gebruikte titel in het oude nabije oosten voor koningen en goden. Zie Mal 4:2; Ps. 19:5-7.
- (5) Ps. 107:33; Jes. 35:6-7; 41:18; 43:20; 48:21.

Psalm 90

- (1) Het opschrift is uniek: "Een gebed van Mozes, de man Gods." De naam "Mozes" komt 8x voor in de Psalmen, 7x in boek 4 (Psalm 90-106). Merk ook op de afwezigheid van het woord Sela (vergelijk met Ps. 89).
- (2) Merk op de zinnen "van eeuwigheid tot eeuwigheid," "duizend jaren zijn in uw ogen," etc.
- (3) Deze psalm erkent dat Gods toorn een gevolg is van menselijke zonden. Dat de psalmist smeekt dat God zijn toorn "afwendt" geeft de Mozaïsche traditie weer (vooral op de berg Sinaï, Ex.32:12).
- (4) De psalmist vraagt God "leer ons zo onze dagen tellen," dat we geleid worden Gods natuur van eeuwigheid en de menselijke tijdelijkheid te erkennen. Het resultaat is een wijs hart en de hoop dat God ons zal "bevestigen en ..wij zullen jubelen en ons verheugen," als Hij ons goedgunstigheid en welvaart schenkt.
- (5) Gen. 2:7; 3:19; Exod. 32:12; Deut. 33:27; Ps. 6:3; 46; 71:3; 91:9; 103:14; Job 34:14-15; 38:4.

Psalm 97

- (1) God is de "grote koning" (Ps. 47), gekleed in koninklijke kledij (Ps. 93), waardig eer te ontvangen (Ps. 96), het verterend vuur (Ps. 97), rechter (Ps. 98), en een heilig koning (Ps. 99).
- (2) Het hoofdthema van deze psalm lijkt te zijn Gods verschrikkelijke heerlijkheid. Hij is de God van de storm.
- (3) De psalmist beschrijft God als omringd door wolken en dikke duisternis, een verterend vuur, de hemelen en al de mensen zien Zijn heerlijkheid en Hij is "de Allerhoogste over de ganse aarde."
- (4) Licht daalt op de rechtvaardigen neer en de oprechten hebben vreugde. Voor de vijand is er verterend vuur, overal rondom.
- (5) Zie de Hebreeuwse zinsnede in Ps. 97:2 en de versverwijzingen in de discussieparagraaf.

Psalm 103

- (1) De hoogte tussen hemel en aarde is een analogie voor de wijdte van Gods liefde.
- (2) In deze context is het idee dat mensen "stof" zijn een metafoor voor de basale beperkingen van de menselijke mogelijkheden.
De psalmist moedigt zijn lezers aan te gedenken dat God begripvol, medelijdend en genadig is.
- (3) De lezer zou zich voor kunnen stellen in de schoenen van de auteur te staan. In dit geval, zouden de verwijzingen naar "mijn ziel" een persoonlijke toepassing kunnen zijn. De lezer zou zich ook kunnen voorstellen deze psalm te horen opzeggen in een aanbiddingsdienst. In dat geval, zouden de verwijzingen naar "u" en "uw" van toepassing zijn op de totale gemeente.
- (4) In vers 7, zou de zinsnede "zijn wegen" kunnen verwijzen naar de 10 geboden, gegeven op de berg Sinaï. Vers 8 is een oude belijdenis over Gods karakter. In elke tekst bereikt de verbondsrelatie tussen God en Israël een belangrijk hoogtepunt. Deze verklaring is een lijn die door de heel Bijbel heen loopt.
- (5) Exod. 19:1-5; Is. 40:31; Ps. 28:6-7; 31:21; 66:20; 82:1-8.

Psalm 107

- (1) 1) De woestijnwandelaar vindt een onbewoonde stad; 2) de gevangene is bevrijd; 3) de bedroefde zondaar is genezen; 4) de verlieslijdende handelaar heeft succes.
- (2) Uit de context van de hele psalm, is het duidelijk dat de psalmist God als alleenheerser beschouwt.
De spanningen die worden beschreven in de verzen 25 en 29 en ook in 33 en 35, kunne worden beschouwd als een logisch gevolg van Gods heerschappij.
- (3) Deze psalm was waarschijnlijk onderdeel van een dankdienst. De verschillende scenario's zijn bedoeld om een snaar van relevantie te raken in elk lid van de geloofsgemeenschap. De teruggekeerden uit de Babylonische ballingschap kunnen in deze psalm ook een plek vinden.
- (4) – Groepsactiviteit –
- (5) 1 Sam 2:4-8; Is. 41:17-18; 62:12; Ps. 40:9-10; 66:13-15; 116:17.

Psalm 145

- (1) Een acrostichon, zoals andere literaire kenmerken, vertelt ons dat het belang van een Bijbelse tekst, ligt in hoe de auteur de woorden structureert en rangschikt, niet alleen wat de woorden betekenen. Deze type van poëtische rangschikking werd mogelijk ok gebruikt om het gedicht gemakkelijker te onthouden en over te dragen.
- (2) Bij voorbeeld "verheerlijken," "zegenen," "lofprijzen," "loven," etc.
- (3) In Ps. 103, het citaat van deze oude belijdenis verschijnt in vele ander Mozaïsche thema's. Ps. 145 plaatst de belijdenis in een bredere context van dankzegging.
- (4) Dit is een hymne van dankzegging. De eerste regel This is a hymn of praise. The first line "Ik zal U verhogen, mijn God, Gij Koning" e rest van de psalm.
- (5) Zie boven meer acrostichons. Ook Ps. 7:17; 116:12-19; 144:9-10.

